

Nuorisoseminaarin tulokset ja jatkotoimenpiteet 2024

Sivistyslautakunta 14.08.2024 § 41
354/12.05.00/2024

Valmistelija Vapaa-aikasihteeri /Sivistysjohtaja

Inarin kunnan sivistystoimen kunnantalossa 2.5.2024 järjestämä nuorisoseminaari kokosi valtuutettuja, sivistyslautakunnan sekä nuorisotoimen ja nuorisovaltuuston jäseniä keskustelemaan ja työskentelemään kehittämistyöpajoissa.

Työpajojen teemoina olivat: Kouluterveyskysely – nuorten psyykinen hyvinvointi; Move!-mittaukset ja nuorten fyysinen toimintakyky; Pisa-tutkimuksen tulokset, koulumenestys, lukutaito ja kännykät; sekä Inarin kunnan nuorisopalvelut.

Nuorten psyykkisen hyvinvoinnin osalta keskustelua käytiin Kouluterveyskyselyn tuloksista, joista ilmeni, että inarilaisten nuorten koulu- ja luokkayhteisöön kuulumisen tunne on heikko. Lisäksi inarilaiset nuoret kokevat, etteivät he saa tekemisistään hyvää palautetta.

Työpajoissa pohdittiin opettajien työkuormaa sekä miten positiivisen palautteen antamista voitaisiin kehittää sekä ryhmyttämisen tärkeyttä. Todettiin, että palautetta voisi jakaa suullisesti ja kirjallisesti Wilman kautta ja palautteen antamisen kulttuuria tulisi vahvistaa niin kouluissa kuin myös kotona. Palautteenantokulttuuria tulisi lisätä myös oppilaiden kesken.

Toisessa työpajassa käsiteltiin nuorten fyysistä toimintakykyä Move!-mittausten pohjalta, jonka tuloksista ilmeni, että inarilaisista 5. ja 8. luokkalaista yli 60 prosentilla fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla.

Työpajoissa tuotiin esille fyysisen aktiivisuuden lisääminen koulunpäivän yhteyteen muun muassa välitoiminnan avulla. Lisäksi esille nousi tiedottamisen tärkeys. Kunnan alueella on varsin monipuolisesti toimintaa ja nykyisistä liikuntamahdollisuuksista tulisi tiedottaa enemmän. Keskustelua virisi myös kävelen ja pyöräillen kuljettujen koulumatkojen lisäämisestä.

Kolmannessa työpajassa pohdittiin Pisa-tutkimuksen tuloksia ja keinoja, joilla Inarin koulujen luokkien työrauhaa voitaisiin parantaa sekä kännyköiden käyttöä, jotka on mainittu yhdeksi syyksi luokkien rauhattomuuteen. Lisäksi keskustelua käytiin luku- ja kirjoitustaidon sekä matemaattisten taitojen heikentymisestä.

Kännyköiden osalta työpajalaiset toivat esille ”kännykkäparkit”, johon puhelimet jätettäisiin koulupäivän ajaksi. Kännykät herättivät runsaasti keskustelua ja yhtä mieltä oltiin siitä, että kännyköiden käyttöön tulee puuttua ja tätä helpottaisi yhteisesti sovitut pelisäännöt ja rajoitukset.

Luku- ja matemaattisten taitojen heikentymisen osalta todettiin, että vastuu ei ole yksin koulun vaan myös huoltajien tulee osallistua aktiivisesti kyseisten taitojen tukemiseen. Myös työrauha ja opetusresurssien riittävyys tuotiin esille. Keskittymiskyky on nuorilla nykypäivänä huonompi kuin aiemmin ja tämän parantamiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Erityisopetusta tulisi olla tarjolla kaikille niille, jotka sitä tarvitsevat.

Neljännessä työpajassa ideoitiin mihin suuntaan kunnan nuorisopalveluita tulisi jatkossa kehittää sekä laajennetaanko kohderyhmää vai keskitytäänkö vain tiettyyn ikäluokkaan (yläkoulu).

Koulunuoristyön tärkeys nousi esille työpajoissa. Lisäksi todettiin, että nuorisotilojen aukioloajat on turvattava niin arkena kuin viikonloppuisin. Toivottiin, että seuroissa tapahtuvan liikuntaharrastamisen lisäksi lapsille ja nuorille tulee tarjota mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa myös omaehtoisesti. Keskusteluissa nostettiin esille muu harrastaminen, kuten musiikki ja kulttuuri. Koettiin tärkeänä, että kunnassa on tarjolla monipuolisesti eri vapaa-ajanviettovaihtoehtoja. Työpajoissa monikaan ei tiennyt mitä etsivä nuorisotyöntekijä tekee ja tästä toivottiin lisätietoa.

Ikäryhmän rajaamista ei yksikään ryhmä nostanut esille. Esitettiin, että nuorisotyö nähdään yleisesti ennaltaehkäisevänä toimintana. Pienempiin alle kolmosluokkalaisiin nuorisotyön ei nähty ulottuvan.

Nuorten psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseen panostetaan erityisesti alkavan koulunuorisotyön myötä. Ryhmyttämistä lisätään eri ikäluokissa, nyt painotus on ollut alakoulusta yläkouluun siirtyvissä oppilaissa. Lisäksi positiivisen palautteen antamista kouluympäristössä kehitetään yhteistyössä opettajien kanssa. Positiivisen palautteen antamiseen kehitetään malli, jonka koulut ottavat käyttöönsä lukuvuoden 24–25 aikana.

Lasten ja nuorten liikumattomuuden haasteeseen vastataan kolmen toimenpiteen avulla: Lisätään opettajavetoista välituntitoimintaa kaikissa kunnan alueen kouluissa. Kunnan alueen harrastustoiminnasta viestimiseen panostetaan lisää ja viime vuonna yhteistyössä Perhekeskuksen kanssa tehty Harrastamisen iloa Inarissa -kalenteri päivitetään. Kävelen ja pyöräillen tehtyjen koulumatkojen määrää pyritään aktiivisesti lisäämään etenkin lyhyillä matkoilla. Aktiivisesti kuljettujen koulumatkojen lisääminen työväliseen hyödynnetään Fiksusti kouluun -ohjelman materiaaleja. Jatkossa koulumatkaliikkumista selvitetään kunnan alueella kahden vuoden välein.

Nuorisotyö tekeminen on muuttunut monialaisemmaksi ja edellyttää yhä enemmän ammattitaitoa ja osaamista. Jotta nuorisotyön toteuttaminen ja kehittäminen voidaan turvata kunnan alueella on huomioitava, että kaksi nuoriso-ohjaajaa ei ole riittävä määrä toteumaan työtä. Koulunuorisotyöntekijä tuo toivotun lisän nuorisotyön toteuttamiseen. Huomioitavaa kuitenkin on, että avustus on yhdelle vuodelle. Koulunuorisotyön työntekijäresurssia tulee arvioida keväällä 2025, jolloin tulee myös pohtia tuleeko koulunuorisotyöntekijän toimi vakinaistaa vai millä tavoin nuorisotyön riittävä työntekijäresurssi varmistetaan jatkossa.

Kaikkiin työpajoihin viitaten viestinnän tärkeys nostetaan esille usein niin liikuntatoimen, nuorisotoimen kuin kulttuuritoimen osalta. Tulee huomioda, että viestintää haastaa nykypäivänä sen voimakas digitalisoituminen, monikanavaisuus sekä korkea tuottamisen taso. Viestinnän tulisi olla ammattimaista, joka taas edellyttää kokonaisvaltaista ja monipuolista alan osaamista. Materiaalinen tuottaminen monikanavaisesti on aikaa vievää. Työtä lisää se, että eri kohderyhmän tavoittaminen edellyttää erilaista materiaalia. Jatkossa on varmasti koko sivistystoimen osalta tarpeen pohtia, miten viestintää toteutetaan ja kuka sitä tekee.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ilkka Korhonen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta kirjaa päätökseksi, että:

1. Nuorten psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseen panostetaan erityisesti hankkeena alkavan koulunuorisotyön avulla.

2. Lasten ja nuorten liikkumattomuuden haasteeseen vastataan kolmen toimenpiteen avulla: a) Lisätään opettajavetoista välituntitoimintaa kaikissa kunnan kouluissa. b) kunnan alueen harrastustoiminnasta viestimiseen panostetaan lisää ja c) viime vuonna yhteistyössä Perhekeskuksen kanssa tehty Harrastamisen iloa Inarissa -kalenteri päivitetään.
3. Kävelen ja pyöräillen tehtyjen koulumatkojen määrää pyritään aktiivisesti lisäämään etenkin lyhyillä matkoilla.
4. Nuorisotyön ja liikuntatoimen työntekijäresurssia arvioidaan talousarvioiden suunnittelun yhteydessä.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen kohdat 1-4 yksimielisesti

Tiedoksi: Nuorisotyön ja koulutoimen vastuhenkilöt

Lisätietoja: Vapaa-aikasihteeri Tuija Mikkonen p. 0400 172 304
